

Werkwoorden IA1: De tijden

De tijden

o t t	onvoltooid	tegenwoordige	tijd (ott)
o v t	onvoltooid	verleden	tijd (ovt)
v t t	voltooid	tegenwoordige	tijd (vtt)
v v t	voltooid	verleden	tijd (vvt)

v? >> VD met h.ww hebben/zijn

t? v? >> PV

ottt	onvoltooid	tegenwoordige	toekomende	tijd
ovtt	onvoltooid	verleden	toekomende	tijd
vttt	voltooid	tegenwoordige	toekomende	tijd
vvtt	voltooid	verleden	toekomende	tijd

*Idem. Máár...
PV = vorm van zullen*

Dus hoe bepaal je de tijd waarin een zin staat?

1. Is de zin **onvoltooid of voltooid**?

Voltooid:
De zin bevat een voltooid deelwoord (VD) dat gevormd wordt met één van de hulpwerkwoorden **hebben** of **zijn**. Let op: In het Engels is er maar één hww van volt. tijd, nl. *have*.
Let op: Als de zin een voltooid deelwoord bevat dat gevormd wordt met het hulpwoord **worden**, dan is hier sprake van een lijdende vorm (zie volgende onderdeel), echter een onvoltooid tijd (ott / ovt).

A. Geef van elke zin aan of hij onvoltooid of voltooid is. O/V

1. Ze werkte in die tijd in de ICT. **O/V**
2. Ze heeft al die jaren in de ICT gewerkt. **O/V**
3. We zijn vroeg naar huis gegaan. **O/V**
4. Nee, gisteren was ik lekker thuis. **O/V**
5. Nee, gisteren hebben we lekker niks gedaan. **O/V**
6. Moet je altijd wat doen dan? **O/V**
7. Er wordt veel over anderen geoordeeld. **O/V**
8. Ze is een goede piloot. **O/V**
9. Het huis werd onder de ver onder de vraagprijs verkocht. **O/V**
10. Ben je op ziekenbezoek geweest? **O/V**

B. Geef van elke zin aan of hij onvoltooid of voltooid is. O/V

1. Er werd hard gewerkt aan het ijs. **O/V**
2. Ik had die wedstrijd heel graag gereden. **O/V**
3. Het klusje is geklaard. **O/V**
4. Hij had dat ritje best wel willen maken. **O/V**
5. We zijn naar Friesland gegaan. **O/V**
6. Sommigen zijn altijd goed op natuurijs. **O/V**
7. Nee, ik heb haar niet meer kunnen inhalen. **O/V**
8. Door de wind werd het een harde strijd. **O/V**
9. Ik zou dat niet hebben gewild. **O/V**
10. Tegen die tijd zal het klusje wel geklaard zijn. **O/V**

C. Geef van elke zin aan of hij tegenwoordig of verleden is. t/v

1. Ze werkte in die tijd in de ICT. **t/v**
2. Ze heeft al die jaren in de ICT gewerkt. **t/v**
3. We zijn vroeg naar huis gegaan. **t/v**
4. Nee, gisteren was ik lekker thuis. **t/v**
5. Gisteren hebben we lekker niks gedaan. **t/v**
6. Moet je altijd wat doen dan? **t/v**
7. Er wordt veel over anderen geoordeeld. **t/v**
8. Ze is een goede piloot. **t/v**

Onvoltooid:

De zin bevat géén voltooid deelwoord, òf een voltooid deelwoord dat tot stand is gekomen met een vorm van het hulpwoord **worden**. Vb. De taak werd goed uitgevoerd. (= ovt, lijdend)
De taak is goed uitgevoerd (geworden). (= vtt, lijdend)

2. Is de zin **tegenwoordig of verleden**?

Kijk naar de **PV**. Alleen de PV geeft aan of de zin in de tegenwoordige dan wel verleden tijd staat. (Voltooid of onvoltooid heeft hier niets mee te maken.)

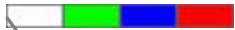
3. Is de zin tevens een **toekomende tijd**?

De **PV** is een vorm van het werkwoord **zullen**.

N.B. ad 1) Een modaal hww (*moeten, willen, kunnen, mogen*) neutraliseert in de voltooid tijd het VD. Toch blijft er dan sprake van een voltooid tijd. Vb.: *Ik heb dat moeten maken* = ± *Ik heb dat gemaakt* (= vtt).

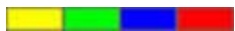
9. Het huis werd goedkoop verkocht. **t/v**
10. Ben je op ziekenbezoek geweest? **t/v**

Werkwoorden IA1: De tijden

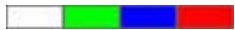
D. Geef van elke zin aan of hij tegenwoordig of verleden is. t/v

1. Er werd hard gewerkt aan het ijs. **t/v**
2. Ik had die wedstrijd heel graag gereden. **t/v**
3. Het klusje is geklaard. **t/v**
4. Hij had dat ritje best wel willen maken. **t/v**
5. We zijn naar Friesland gegaan. **t/v**
6. Sommigen zijn altijd goed op natuurijs. **t/v**
7. Nee, ik heb haar niet meer kunnen inhalen. **t/v**
8. Door de wind werd het een harde strijd. **t/v**
9. Ik zou dat niet hebben gewild. **t/v**
10. Tegen die tijd zal het klusje wel geklaard zijn. **t/v**

E. Zeg van elke zin in welke tijd hij staat. Kies uit ott, ovt, vtt.

1. Ze werkte in die tijd in de ICT.	ott	/	ovt	/	vtt
2. Ze heeft al die jaren in de ICT gewerkt.	ott	/	ovt	/	vtt
3. Ze heeft vorig jaar in de ICT gewerkt.	ott	/	ovt	/	vtt
4. Moet je altijd wat doen dan?	ott	/	ovt	/	vtt
5. Ze is een goede piloot.	ott	/	ovt	/	vtt
6. Ben je op ziekenbezoek geweest?	ott	/	ovt	/	vtt
7. We zijn naar Friesland gegaan.	ott	/	ovt	/	vtt
8. Gisteren hebben we lekker niks gedaan.	ott	/	ovt	/	vtt
9. Sommigen zijn altijd goed op natuurijs.	ott	/	ovt	/	vtt
10. Door de wind is het een harde strijd geworden.	ott	/	ovt	/	vtt

F. Zeg van elke zin in welke tijd hij staat.

1. Er werd hard gewerkt aan het ijs.
2. Ik had die wedstrijd heel graag gereden.
3. Het klusje is geklaard.
4. Hij had dat ritje best graag gemaakt.
5. We zijn naar Friesland gegaan.
6. Sommigen zijn altijd goed op natuurijs.
7. Nee, ik heb haar niet meer ingehaald.
8. Door de wind werd het een harde strijd.
9. Ik zou dat niet hebben gewild.
10. Tegen die tijd zal het klusje wel geklaard zijn.

ott	Hij doet het wel.
ovt	Hij deed het wel.
vtt	Hij heeft het wel gedaan.
vvt	Hij had het wel gedaan.
ottt	Hij zal het wel doen.
ovtt	Hij zou het wel doen.
vttt	Hij zal het wel gedaan hebben.
vvtt	Hij zou het wel gedaan hebben.

G. Zeg van elke zin in welke tijd hij staat. Zeg daarna of hij lijdend of bedrijvend is. (L/V)

1. We hebben haar niet meer kunnen inhalen.
2. Ik had niet zo lang moeten wachten.
3. Zou je dat ook zo doen?
4. Er zal wel lang gediscussieerd zijn.
5. Je wordt zelden op je woord geloofd.
6. Je wordt niet zomaar piloot.
7. Het zou niet makkelijk worden.
8. Zullen we wat eerder naar huis gaan?
9. Ik zou dat niet hebben gewild.
10. Tegen die tijd zal het klusje wel geklaard zijn.